

ODBORNÉ STANOVISKO

HLAVNEJ KONTROLÓRKY K ZÁVEREČNÉMU ÚČTU OBCE BÁNOV ZA ROK 2014.

V zmysle § 18 ods. 1 písm. c) zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám poslancom Obecného zastupiteľstva v B á n o v e odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu Obce Bánov za rok 2014.

Podkladom pre spracovanie odborného stanoviska bol Záverečný účet obce Bánov a rozpočtové hospodárenie za rok 2014, účtovná závierka obce k 31.12.2014, ktorú spracovala účtovníčka obce. Po ukončení rozpočtového roka 2014 boli údaje o rozpočtovom hospodárení obce spracované do návrhu záverečného účtu v súlade § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov. Predložený návrh Záverečného účtu za rok 2014 obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a to :

1. Rozpočet obce na rok 2014
2. Rozbor plnenia príjmov za rok 2014
3. Rozbor čerpania výdavkov za rok 2014.
4. Použitie prebytku /vysporiadanie schodku/ hospodárenia za rok 2014
5. Tvorba a použitie prostriedkov rezervného a sociálneho fondu
6. Bilancia aktív a pasív k 31.12.2014
7. Prehľad o stave a vývoji dlhu k 31.12.2014
8. Hospodárenie príspevkových organizácií
9. Prehľad o poskytnutých dotáciách právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom podľa § 7 ods.4 zákona č. 583/2004 Z. z.
10. Podnikateľská činnosť
11. Finančné usporiadanie finančných vzťahov voči:
 - a) zriadeným a založeným právnickým osobám
 - b) štátnemu rozpočtu
 - c) štátnym fondom
 - d) rozpočtom iných obcí
 - e) rozpočtom VÚC
12. Hodnotenie plnenia programov rozpočtu.

Záverečný účet obce Bánov je definovaný ako usporiadaná sústava ukazovateľov, ktoré charakterizujú výsledky činnosti obce za uplynulý rok. Je to dokument, ktorý prezentuje výsledky rozpočtového hospodárenia obce za rozpočtový rok a majetkovú situáciu za účtovné obdobie, ktorým je spravidla kalendárny rok.

Podľa § 16 ods. 1) zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, je povinnosťou obce po skončení kalendárneho roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovať do záverečného účtu obce. V súlade s § 11 ods.4 písm. b) zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov **záverečný účet** obce schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Obce sú povinné dať si overiť účtovnú závierku audítorom. Táto povinnosť vyplýva z ustanovenia § 9 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a § 19 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Pri overovaní účtovnej závierky audítor overuje tiež hospodárenie podľa rozpočtu v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách, hospodárenie s ostatnými finančnými prostriedkami, stav a vývoj dlhu ako i dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania. Túto povinnosť obec splnila a správa nezávislého audítora bude predložená OZ.

Pred schválením sa návrh záverečného účtu obce ako i stanovisko hlavného kontrolóra predkladá na verejnú diskusiu a to spôsobom v obci obvyklým t.j. **vyvesením na úradnej tabuli a webovej stránke Obce Bánov.**

Základným nástrojom hospodárenia obce v roku 2014 bol rozpočet, ktorý bol vypracovaný podľa § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z .z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Rozpočet na rok 2014 bol zostavený ako vyrovnaný a to bežný bol prebytkový a kapitálový schodkový. Rozpočet bol schválený poslancami Obecného zastupiteľstva Bánov dňa 11.12.2013 uznesením č. XXIX/4/20131211. V priebehu roka 2014 bol 5-krát upravovaný rozpočtovými opatreniami. Prvé tri zmeny boli schválené OZ, opatrenia 4 a 5 boli schválené starostkou obce v mesiaci december 2014 a budú predložené obecnému zastupiteľstvu pri prejednávaní správy o plnení rozpočtu Obce Bánov za rok 2014 .Všetky zmeny rozpočtu ako i prijaté uznesenia sú súčasťou záverečného účtu. Rozpočet obce po poslednej zmene je nasledovný :

Rozpočet obce k 31.12.2014

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
Príjmy celkom	1339582	1505040
z toho:		
Bežné príjmy	1328922	1411606
Kapitálové príjmy	-	57572
Finančné príjmy	660	24322
Príjmy RO s právnou subjektivitou	10000	11540
Výdavky celkom	1339582	1505040
Z toho:		
Bežné výdavky	651099	706608
Kapitálové výdavky	88819	131915
Finančné výdavky	62214	87982
Výdavky RO s právnou subjektivitou	537450	578535
Rozpočet obce	0	0

Na základe uvedených skutočností obec zostavila účtovnú závierku. Podľa § 17 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, sa účtovnou závierkou rozumie prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytované osobám, ktoré informácie využívajú. Účtovné jednotky, teda aj obce zostavujú účtovnú závierku v štruktúre, ktorá nadväzuje na sústavu účtovníctva používanú v účtovnej jednotke a sú povinné účtovať tak, aby účtovná jednotka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva.

Obec podľa ustanovenia § 12 zákona o rozpočtových pravidlách sleduje v priebehu rozpočtového roku vývoj hospodárenia podľa položiek rozpočtu a vykonáva zmeny, ktoré majú zabezpečiť vyrovnanosť rozpočtu.

Súčasťou návrhu záverečného účtu je rozbor plnenia príjmov za rok 2014. Celkové príjmy boli vo výške 1,502.275,41 € v porovnaní s pôvodne schváleným rozpočtom, ktorý bol vo výške 1,339.582,- € je plnenie na 112,1 %. Príjmy sú rozčlenené na bežné príjmy a kapitálové príjmy. Bežné príjmy sú rozpísané na daňové príjmy a nedaňové, daňové príjmy sú plnené na 99,61 %. Nižšie plnenie je i z dôvodu, že výnos dane z príjmov poukázaných územnej samospráve bol nižší ako bolo v rozpočte uvedený, t.j. 99,95 % a taktiež sú nedoplatky na daniach a poplatkoch, ktoré sú v záverečnom účte vyčíslené položkovite. Nedaňové príjmy predstavujú príjmy z vlastníctva majetku t.j. z prenajatých pozemkov a budov, administratívne poplatky t.j. správne poplatky, ktoré boli plnené na 119,82 % iné nedaňové príjmy ako sú dobropisy, vratky, poisťné plnenie a výťažky z lotérií. Prijaté granty a transfery boli vo výške 381.358,18 € v porovnaní s pôvodným rozpočtom plnenie predstavuje 115,44 %. Okrem bežných príjmov mala obec i kapitálové príjmy vo výške 57.572,- €, z toho príjmy z predaja predzáhrad 2661,72 €, dotácia na kanalizáciu ZŠ s MŠ Bánov 34.910,- € a dotácia na prevenciu kriminality – kamerový systém v obci 20.000,- €. Príjmové finančné operácie boli plnené vo výške 24.221,99 €, jedná sa o prevody z rezervného fondu na akcie, ktoré obec mala v pláne a boli schválené poslancami OZ. Jedná sa o zhromažďovaciu plochu pri cintoríne, odvedenie dažďových vôd z ulice Novej, križovatky ulíc Nová a B. Nemcovej, prevod z fondu opráv bytoviek, príjem z exekúcie exekútora Vančíka, nevyčerpané prostriedky z r. 2013 v ZŠ s MŠ a splátky sociálnych pôžičiek. Okrem príjmov obce vykazujeme i bežné príjmy rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou t.j. ZŠ s MŠ v Bánove vo výške 11.540,36 €.

Rozbor čerpania výdavkov je rozpracovaný podľa jednotlivých programov v hodnotiacej správe, ktorá je súčasťou návrhu záverečného účtu. Celkové výdavky boli čerpané vo výške 1,432.969,71 € v porovnaní s pôvodne schváleným rozpočtom vo výške 1,339.582,- € bolo čerpanie na 106,78 %. Z toho bežné výdavky boli rozpočtované 651.099,- €, plnenie 679.181,87 € t.j. 104,31 %. Najvyššiu položku bežných výdavkov tvoria mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, kde patria platy pracovníkov obce, SMO, OKS, matriky, opatrovateľskej služby a aktivačných pracovníkov, k tomu povinné odvody do poisťovní. Pomerne značnú sumu tvoria výdavky za tovary a služby t.j. rôzne prevádzkové výdavky, za obec a všetky organizácie, ktoré patria pod správu obce. Tieto výdavky sú najmä za energie, údržbu, materiálové výdavky, nákup kancelárskych potrieb, nákup materiálu na údržbu a prevádzku zariadení v správe obce. Medzi bežnými výdavkami sú vykázané i dotácie, poskytnuté obcou a to najmä športovým oddielom ale i organizáciám, ktoré o dotáciu požiadali a vykazujú v obci činnosť. Výdavky spojené so splácaním úverov ako sú úroky a ostatné platby boli čerpané na 88,25 %. Kapitálové výdavky v roku 2014 boli rozpočtované v sume 88.819,- €, čerpanie 87.236,95 € t.j. 98,22 % Tieto kapitálové výdavky sú položkovite rozpísané v záverečnom účte. Výdavkové finančné operácie sú plnené na 141,47 %, jedná sa o splátky úverov, poskytnutých ŠFRB, Prima bankou a splátka lízingu na nákup traktora. Výdavky rozpočtovej organizácie s právnou subjektivitou t.j. ZŠ s MŠ Bánov sú vo výške 578.534,97 € v porovnaní s pôvodným rozpočtom je plnenie na 107,64 %. Jedná sa o bežné výdavky, najmä mzdové prostriedky, odvody do poisťovní a rôzne prevádzkové výdavky. Pôvodný rozpočet organizácie so samostatnou právnou subjektivitou na rok 2014 bol 537.450,- €, v priebehu roka boli navýšené a to zo ŠR o 31.765,- € t.j. prenesené kompetencie a originálne kompetencie z rozpočtu obce boli na navýšené o 9.420,97 €. Výdavky sú podrobnejšie rozpísané jednak v záverečnom účte ale i v hodnotiacej správe, kde je vyčíslené jednak finančné plnenie jednotlivých položiek ale i merateľné ukazovatele jednotlivých programov a ich plnenie. Výdavky obce sú rozpracované do 12 programov.

Prehľad o hospodárení obce k 31.12.2014:

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2013
Bežné príjmy spolu	1420481,7
Z toho : bežné príjmy obce	1408941,34
bežné príjmy RO	11540,36
Bežné výdavky spolu	1257716,84
z toho : bežné výdavky obce	679181,87
bežné výdavky RO	578534,79
Bežný rozpočet prebytok	162764,86
Kapitálové príjmy spolu	57571,72
z toho : kapitálové príjmy obce	57571,72
kapitálové príjmy RO	0
Kapitálové výdavky spolu	87236,95
z toho : kapitálové výdavky obce	87236,95
kapitálové výdavky RO	0
Kapitálový rozpočet schodok	-29665,23
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	133099,63
Vylúčenie z prebytku	-20000
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	113099,63
Príjmy z finančných operácií	24221,99
Výdavky z finančných operácií	88015,92
Rozdiel finančných operácií	-63793,93
PRÍJMY SPOLU	1502275,41
VÝDAVKY SPOLU	1432969,71
Hospodárenie obce	69305,7
Vylúčenie z prebytku	26245,26
Upravené hospodárenie obce	43060,44

Výsledok bežného rozpočtového hospodárenia je vykázaný ako prebytok 162.764,86 €, kapitálový rozpočet vykazuje schodok -29.665,23 €, to znamená že prebytok bežného a kapitálového rozpočtu je 133.099,63 €. Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu je 113.099,63 € nakoľko tento je znížený o kapitálovú dotáciu zo ŠR vo výške 20.000,-, ktorá bola poukázaná koncom roka 2014 účelovo na kamerový systém- prevencia kriminality a nebola vyčerpaná. Finančné operácie sú vykázané ako schodkové vo výške - 63.793,93 €, ale tieto nevstupujú priamo do výsledku hospodárenia, prostredníctvom nich sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie . Zákon č. 583/2004 Z. z. § 10 o rozpočtových hovorí, že finančné operácie sú súčasťou rozpočtu, ale nemajú vplyv na výsledok hospodárenia. Schodok finančných operácií podľa § 15 ods.1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách sa navrhuje usporiadať z prebytku bežného a kapitálového rozpočtu v plnej výške.

Podľa zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách o použití prebytku hospodárenia **rozhoduje obecné zastupiteľstvo** pri prerokovávaní záverečného účtu. Obec v zmysle § 15 ods.4 zákona o rozpočtových pravidlách **má povinnosť tvorby rezervného fondu** a to vo výške schválenej poslancami OZ, najmenej však **10 %** z prebytku hospodárenia. Na základe uvedených skutočností navrhujem aby tvorba rezervného fondu bola vo výške 43.060,44 € čo predstavuje upravené hospodárenie v roku 2014. Hospodárenie obce v roku 2014 bolo prebytkové vo výške 69.305,70 € ale toto bolo upravené a znížené o nevyčerpanú dotáciu z MV SR vo výške 20.000,-€ účelovo na kamerový systém - prevencia proti kriminalite a 6.245,26 € nevyčerpané prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv.

Tvorba a použitie rezervného fondu v roku 2014 bolo nasledovné : zostatok k 1.1.2014 bol 105.060,23 €, prírastok v roku 2014 z prebytku hospodárenia v uplynulom 19.640,87 €, a z finančných operácií 80.329,15 €, použitie bolo celkovo 17.989,54 €, zostatok k 31.12.2014 je 187.040,71 €.

Tvorbu a použitie sociálneho fondu upravuje kolektívna zmluva , podľa ktorej boli finančné prostriedky i čerpané a zostatok ku koncu roka 2014 je vykázaný 328,64 €.

Účtovný výkaz Súvaha 1-01 obsahuje bilanciu aktív a pasív k 31.12.2014. Aktíva aj pasíva sú v hodnote 5.749.779,49- €. Bilancia aktív a pasív tvorí súčasť záverečného účtu obce a odzrkadľuje stav majetku a majetkové vzťahy obce. Inventarizácia majetku bola riadne vykonaná k 31.12.2014 a neboli zistené žiadne inventarizačné rozdiely.

Pri zisťovaní úverovej zaťažnosti obce treba vychádzať z ustanovení §17 odst.6 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.Z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy celková suma dlhu obce nemôže prekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok, vrátane úhrady výnosov nemôže prekročiť 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka. V roku 2014 obec neprijala žiadny úver. Do celkového dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z úverov poskytnutých zo ŠFRB na výstavbu nájomných bytov.

Výpočet úverovej zaťažnosti obce :

- Výška skutočných bežných príjmov v roku 2013	1.359.492,26 €
- Zostatok nesplatených úverov k 31.12.2014	532.333,68 €
- Percentuálna úverová zaťažnosť k 31.12.2014	39,15 %
- Výška ročných splátok úveru	63.504,60 €
- Percentuálna výška splátky úverov	4,67 %

Obec Bánov v roku 2014 v súlade s VZN č. 1/2003 o poskytnutí dotácii poskytla na základe žiadostí dotácie z rozpočtu obce. Poskytnutie dotácií bolo schválené i v rozpočte obce, v prevažnej miere športovým oddielom, ale aj organizáciám a kultúrnym zariadeniam, ktoré vykazujú v obci činnosť. Podrobný prehľad poskytnutých dotácií je uvedený v záverečnom účte. Dotácie boli ku koncu roka riadne zúčtované o čom boli i preložené správy na zasadaní OZ.

Finančné usporiadanie voči rozpočtovým organizáciám t.j. ZŠ s MŠ Bánov ako i štátnemu rozpočtu bolo ku koncu roka vykonané. Finančné prostriedky boli účelovo použité a vyúčtované. Kapitálová dotácia poukázaná v mesiaci december 2014 z MV SR vo výške 20.000,- nebola zúčtovaná, ale termín zúčtovania a vyčerpania sú 2 roky. Dotácie zo štátneho rozpočtu boli poskytnuté v prevažnej miere na výkon prenesených kompetencií a to na úseku školstva, matriky a rôzne sociálne služby. Finančné usporiadanie voči štátnym fondom nebolo vykonané, nakoľko obec neuzatvorila žiadnu zmluvu so štátnymi fondmi. Taktiež bolo

vykonané finančné usporiadanie voči rozpočtu iných obcí a to voči Mestu Šurany – spoločný stavebný úrad. Obec dostala dotáciu i VÚC z NSK vo výške 400,- na kultúru, táto dotácia bola taktiež riadne vyúčtovaná.

Na základe predloženého návrhu záverečného účtu za rok 2014 konštatujem, že tento je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky náležitosti podľa § 16 ods. 5 citovaného zákona. Je prehľadne spracovaný, vhodne doplnený tabuľkovými prehľadmi a poskytuje objektívny prehľad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce. Vzhľadom k tomu, že rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva nevybočuje z požiadaviek zákona o účtovníctve a metodika účtovania je správna, obec vykonala inventarizácia majetku k 31.12.2014 bez zistenia rozdielu odporúčam poslancom OZ v Bánove prijať záverečný účet za rok 2014 s nasledovným výrokom:

**Obecné zastupiteľstvo v Bánove
schvaľuje celoročné hospodárenie obce za rok 2014 b e z v ý h r a d.**

V Bánove dňa 08.03.2015.

Helena Kramárová
Kontrolórka obce B á n o v